

ogsaa have stor Mistillid til de Elever, der gaa ud fra en saadan Anstalt. Det ærede Medlem sagde, at vi havde i Fjor faaet vedtaget en Lov, og ved Forhandlingerne om denne Lov fremkom der her i Rigsdagen hundrede Ønsker om Forandringer . . . (H. L. Møller: Det er rigtigt, saaledes sagde jeg). Men naar jeg oplæser det ærede Medlems Ord, bliver de endnu mere karakteristiske end min Gengivelse. Det ærede Medlem sagde: „Naar man husker, hvorledes det mylrede ind med Reformforslag fra alle Leder og Kanter, hvorledes der var de 100 Punkter, hvor man allerede nu fandt, at denne Folkeskole trængte til Udvikling og Forbedring, bliver det dobbelt iøjnefaldende, synes det mig, hvor dristig den Tanke dog i Grunden har været, samtidig med at man erkender Trangen til Reformer paa 100 Punkter i den nuværende Folkeskole, alligevel at sætte den højere Skole umiddelbart ovenpaa og skabe Enhedsskolen med det samme“. Lad os nu se et Øjeblik, hvad det var for 100 Punkter, det ærede Medlem sigter til. Hvis det ærede Medlem vil tage Tillæg B. for i Fjor frem og se paa Ændringsforslagenes Numre, vil det ærede Medlem se, at der var 29 (H. L. Møller: Ja, fra Udvalget). Men i Udvalget toges Hensyn til den Forhandling, der førtes i Salen, og det ærede Medlem ved ogsaa, at Udvalgets Medlemmer ikke skyede at komme frem med deres principielle Begæringer og Fordringer. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som sidder her lige for, stillede netop en Række saadanne Fordringer op. Der var 9 af disse Ændringsforslag, saa vidt jeg erindrer, der ikke bleve vedtagne, og blandt disse 9 vare disse store Fordringer, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds havde, og der var navnlig 3, saa vidt jeg husker, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds ønskede at faa gennemført. For det første vilde han have Skolehygiejnen forbedret. Det er et meget prisværdigt Formaal, som jeg ved anden Lejlighed gerne ser; at det ærede Medlem faar noget ud af; jeg ønskede kun ikke, det sagde jeg allerede i Fjor, at det Spørgsmaal skulde løses paa dette lille Lovforslag, idet jeg var bange for, at det skulde kunne hindre dette i at komme igennem. Det var det ene Punkt, Skolehygiejnen, som ikke særlig angaar Undervisningen, men i øvrigt er et godt Formaal. Det andet Formaal var Skolebespisningen. Derom nævnede

jeg ogsaa i Fjor, at jeg ikke troede, det med ét Slag kunde ordnes for hele Landet, da Trangen er forskellig de forskellige Steder. Det tredje Punkt var Fortsættelsesundervisningen, det vil altsaa sige Undervisningen efter Konfirmationsalderen. Det var navnlig disse principielle Punkter, der var Tale om. De øvrige Forslag vare nærmest Lønningsforslag, Anciennetetsforslag og lignende, og jeg gad egentlig nok se, om det ærede Medlem kunde skaffe os en Liste over hundrede Punkter, selv om han gennemgik Ændringsforslagene i Rigsdagstidende ogsaa for de tidligere Aars Forhandlinger, hvor der har været fremsat Krav om Forbedring. Det er en meget summarisk Maade at gennemgaa den Ting paa, naar det ærede Medlem fremhæver, at der er saa mange Fejl ved Folkeskolen, som han nævner, det er slet ikke Tilfældet. Undervisningen i Folkeskolen gaar sin jævne Gang og blev betydelig forbedret ved Loven af 29. Marts 1899. Jeg hørte nok dengang saa ofte Tale om, at denne Lov særlig var en Lønningslov, og at adskillige bebrejdede det daværende Ministerium, at det fremkom med en saadan Lov, som særlig var en Lønningslov. Jeg har ikke bebrejdet det daværende Ministerium dette, thi det er sikkert, at der ogsaa i denne Lov er mange gode Fremskridt for Undervisningen.

Vor Folkeskole er — det tror jeg at kunne sige uden at rose den mere, end hvad rimeligt er — i Virkeligheden naaet til betydelige Fremskridt hvad Undervisningen angaar i Sammenligning med Tilstanden for 20—30 Aar siden, og det kan naturligvis ikke alene begrundes ved Lovparagraffer. Grunden er ikke alene at søge deri, men ogsaa i den almindelige Oplysningstrang, som findes i vort Folk, og saa — jeg tror, man kan sige det med Grund — den bedre Uddannelse, som vore Folkeskolelærere faa og navnlig have faaet i de senere Aar. Det ærede Medlem siger altsaa, at Folkeskolen er som et gennemhullet, daarligt Hus, og paa det Grundlag er det, han bebrejder Ministeren, at der er en Forbindelse mellem Folkeskolen og den højere Almenskole. Det er ikke Tilfældet, det ærede Medlem har virkelig ikke Ret i den Kritik.

Saa kom det ærede Medlem ind paa en Kritik af Ministerens Stilling til de private Skoler; og her maa jeg sige, at der er sket ikke liden Forandring med de Højremænd, jeg har forhandlet med i Aarenes Løb; thi det er ikke mange Aar